

PM Rotel I (Dnr KS 2021/1557)

Verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för kommunstyrelsen

GDPR årsrapport 2021 kommunstyrelsen

GDPR årsrapport 2021 skönhetsrådet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för kommunstyrelsen i enlighet med bilaga 1–6 till stadens promemoria godkänns och överlämnas till stadens revisorer.
2. I samband med behandlingen av stadens verksamhetsberättelse och bokslut (årsredovisning) för 2021 får 58,9 mnkr för rotlars och partikansliers verksamhet överföras till 2022.
3. Anmälan av GDPR årsrapport 2021 för kommunstyrelsen respektive skönhetsrådet i enlighet med bilaga 7–8 till stadens promemoria läggs till handlingarna.
4. Stadsledningskontoret ska i verksamhetsberättelse 2022 för kommunstyrelsen redovisa åtgärder som vidtagits för att omhänderta dataskyddsombudens råd och rekommendationer i GDPR årsrapport för kommunstyrelsen och skönhetsrådet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Nämnderna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut. I kommunstyrelsens verksamhetsberättelse redovisas uppnådda resultat för helåret 2021 och en analys av verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser. Under året har fokus för arbetet legat på utveckling inom stadens viktigaste prioriteringar såsom trygghet och säkerhet, näringsliv, miljö och klimat samt kontroll över ekonomin.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 25 januari 2022.

Mina synpunkter

Verksamhetsberättelsen med bokslut för 2021 visar att kommunstyrelsens verksamhet under föregående år, utifrån målen i 2021 års budget och verksamhetsplan, har bedrivits ändamålsenligt och effektivt. Kommunstyrelsen har utifrån sitt övergripande ansvar för styrning, utveckling och uppföljning av stadens verksamheter bidra-

git till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för stadens verksamheter. Det är mycket glädjande att merparten av målen bedöms vara uppfyllda för de delar över vilka kommunstyrelsen har rådighet. Vidare har kommunstyrelsen fortsatt arbetet för utvecklad samordning, styrning och stöd och har bland annat stöttat berörda nämnder i en stor spännvidd av frågor. Genom stöd till nämnder och bolagsstyrelser bidrar kommunstyrelsen till innovationsförmåga, systematiskt kvalitetsarbete och utveckling av verksamheterna.

I det här arbetet har kommunstyrelsen bland annat stöttat äldrenämnden och stadsdelsnämnderna i en rad olika uppdrag inom äldreomsorgen, fortsatt trygghets- och säkerhetsarbetet i nära samverkan med polisen, relevanta aktörer och flera av stadens verksamheter, samt arbetat för att främja en effektiv verksamhet inom arbetsmarknad, integration och entreprenörskap.

Arbetet för att motverka pandemins effekter har fortsatt. Härvid har lärdomarna från pandemihanteringen 2020 tjänat staden väl. Jag vill dock understryka vikten av att fortsatt noga följa pandemins utveckling, fortsätta att omhänderta erfarenheterna från utvärderingarna av stadens hantering av pandemin, samt analysera konsekvenserna av pandemin på såväl kort som lång sikt. Detta är viktigt inte minst eftersom vi vet att pandemin har förstärkt redan befintliga skillnader i samhället.

Den grönbåa majoriteten har som ambition att utveckla Stockholms stad i syfte att skapa en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar stad där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro, vill bilda familj, bygga relationer och åldras. Att Stockholm ska vara en stad för alla, där alla kan komma till sin rätt, har varit vägledande för majoriteten under hela mandatperioden. Kommunstyrelsen har under 2021 fortsatt att arbeta mot det här målet och bidragit till ett Stockholm som är en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla, en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och en ekonomiskt hållbar storstad för framtiden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för kommunstyrelsen i enlighet med bilaga 1–6 till stadens promemoria godkänns och överlämnas till stadens revisorer.
2. I samband med behandlingen av stadens verksamhetsberättelse och bokslut (årsredovisning) för 2021 får 58,9 mnkr för rotlars och partikansliers verksamhet överföras till 2022.
3. Anmälan av GDPR årsrapport 2021 för kommunstyrelsen respektive skönhetsrådet i enlighet med bilaga 7–8 till stadens promemoria läggs till handlingarna.
4. Stadsledningskontoret ska i verksamhetsberättelse 2022 för kommunstyrelsen redovisa åtgärder som vidtagits för att omhänderta dataskyddsombudens råd och rekommendationer i GDPR årsrapport för kommunstyrelsen och skönhetsrådet.

Stockholm den 16 februari 2022

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för kommunstyrelsen
2. Blankettsett KS mm VB KS 2021
3. SLK budgetuppföljning VB KS 2021
4. Bokslutsrapport UH 018 VB KS 2021
5. Uppföljning internkontroll VB KS 2021
6. Nyckeltal VB KS 2021
7. GDPR årsrapport 2021 kommunstyrelsen
8. GDPR årsrapport 2021 skönhetsrådet

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) enligt följande.

Vi socialdemokrater har såväl i antagande av budget för år 2021 som i ett flertal sammanhang under året argumenterat för att Stockholm kan bättre än den nuvarande politiken. Det faktum att många mål nu anses uppfyllda beror på en kombination av låga ambitioner och ett system för att utvärdera stadens arbete som bortser från verkliga utfall av de mål som staden formulerat.

Vi delar inte den bild som gestaltas i verksamhetsberättelsen att Stockholm lyckats med trygghetsarbetet, att det byggs tillräckligt med bostäder, att skolan lyckas väl med att ge alla elever kunskap och att klimatarbetet är gott nog. Vi anser att det finns få skäl att se målen som de relaterar till som uppfyllda och vi har tidigare väckt diskussionen om att det ILS-system som inte uppmärksammar och styr mot verkliga samhällsproblem behöver revideras. Den synpunkten kvarstår och vi avser i samband med redovisningen av stadens bokslut återkomma till en mer grundlig genomgång i denna del.

I detta sammanhang vill vi bara kommentera två delar i förslaget till kommunstyrelsens verksamhetsberättelse:

1. De utvärderingar av stadens arbete under pandemin som gjorts och redovisats under året har dessvärre bekräftat vår uppfattning att en sådan utvärdering borde ha gjorts av en oberoende extern aktör på uppdrag av en kommission. Så har skett nationellt men i Stockholms stad var det viktigare för den grönbåa majoriteten att, i allt väsentligt, undvika kritik än att förbättra och utveckla stadens förmåga inför kommande kriser. Pandemin visade på behovet av stora satsningar för att stärka omsorgen och minska segregationen. Inget av det som behöver ske har dessvärre genomförts.
2. Det faktum att kommunstyrelsen återigen inte klarar av att fördela de resurser som fullmäktige har reserverat för investeringar i ett tryggare Stockholm, samtidigt som otryggheten är historiskt hög, är inget annat än ett misslyckande.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Verksamhetsberättelsen för kommunstyrelsen 2021 speglar en borgerlig budget, med skattesänkning, nedskärningar, utförsäljningar och privatiseringar. Den präglas av en politik som vi i Vänsterpartiet i stora delar inte står bakom. Varken välfärden eller klimatomställningen har de nödvändiga resurserna och näringslivspolitikerna verkar främst syfta till att göra ännu större delar av kommunens välfärd till en marknad. Helhetssynen och rådigheten försvagas, vilket

inte minst visar sig under pandemin där den uppsplittrade privatiserade äldreomsorgen är en svag länk. När den sista så kallade icke strategiska fastigheten är såld har staden gjort sig av med stora delar av sitt handlingsutrymme. Det är helt enkelt ohållbart att sänka skatter, sälja gemensamma tillgångar som ökar kostnaderna på sikt och pressa personalen med återkommande effektiviseringar.

Enligt verksamhetsberättelsen uppfyller kommunstyrelsen helt att bidra till KF:s mål 2.2 *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheternas skiftande behov*. Samtidigt vet vi att boendeplanen för bostäder med särskild service som kommunstyrelsen nyss godkände tydligt visar att byggtakten inte möter efterfrågan från verksamheterna och invånarna. Underskottet av servicebostäder är redan ett faktum och enligt majoritetens boendeplan kommer det fortsatt vara så även år 2031. Att budgetaktiviteter följs upp är bra, men det här är ett exempel på att bilden som verksamhetsberättelsen ger av kommunstyrelsens måloppfyllelse differentierar med verkligheten i staden. Det är problematiskt att verksamhetsberättelsen inte ger en sanningsenlig återspeglning av stadens politiska utveckling under den blågröna majoritetens ledning.

Det håller inte heller att skylla på marknaden och pandemin när bostadsbyggnadstakten minskat, då staden under hela mandatperioden har kunnat använda de egna bostadsbolagen i mycket högre utsträckning för att motverka effekterna av en sämre konjunktur. Majoriteten för en obegripligt enkelspårig politik, där allmännyttans produktionsmål skrivs ner för att privata hyresrättsaktörer vill bygga, istället för välkomna alla som vill bidra till att bygga bort bostadsbristen. Värnandet om kärnverksamheten, ett kärt begrepp för borgerliga partier, borde snarare ha inneburit ökat stöd från kommunstyrelsen exempelvis för att berörda nämnder och styrelser skulle få bättre förutsättningar att nå målet om genomgångsbostäder än att arbeta med signalpolitiska uppdrag om talangbostäder. När nämndmålet 2.2.1 *Staden arbetar samordnat för ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt på kort och lång sikt* anses helt uppfyllt urvattnas även de sociala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Kulturella och kreativa näringar (KKN) utgör 12 % av Stockholms stads näringsliv och är en av de grenar som drabbats absolut hårdast av pandemin, trots majoritetens starka näringslivsfokus verkar inte kommunstyrelsen anse sig ansvariga för detta. Kulturnämnden har ensam fått bära hela ansvaret för kulturens omedelbara överlevnad och framtid genom omfördelning av medel inom befintlig budget. Om kommunstyrelsen tror på sin egen vision om en attraktiv storstad så borde kommunstyrelsen också ha tagit ett centralt ansvar för kulturens överlevnad.

Klimat- och miljöarbetet fortsätter släpa efter med dröjsmål i handlingsplaner och målsättningar som skjuts på framtiden med hänvisning till en teknikutveckling som endast är en förhoppning. En politik som fortsätter bygga stora vägar för massbilism och hårdnackat vägrar lägga ned även överflödiga flygplatser kan inte sägas göra allt den kan, eller ens vad som är nödvändigt, för en hållbar och jämlik omställning.

Vi beklagar att äldreombudsmannens rapport gällande år 2021 utgår. Vi förstår att tjänsten varit vakant under lång tid men med tanke på hur ansträngt läget inom just äldreomsorgen varit under pandemin hade det varit av stor nytta att läsa en sådan rapport. Vi hoppas att rapporten 2023 i viss mån kan inkludera även 2021 i sin analys för att inte gå miste om viktiga slutsatser. Kommunstyrelsen har i samarbete med äldrenämnden tagit fram ett förslag på en ny modell för att under 2022 pröva införandet av en kvalitetspremie inom hemtjänsten. Vi motsätter oss förslaget och menar att det är ett olämpligt att införa ett målbaserat styrsystem inom hemtjänsten och att det innebär flertalet risker. Vi anser att inom den underdimensionerade hemtjänsten behövs ett helhetsperspektiv med kraftfulla åtgärder. Vi kräver en budget med riktad och långsiktig finansiering som säkerställer en omsorg med god kvalitet enligt beprövade och vetenskapligt fastställda metoder för omsorgsarbetet och att staden istället utreder vilken ersättningsmodell som ger bäst utfall på kvalitet och arbetsmiljö.

De nya hyresmodellerna som kommunstyrelsen och fastighetsnämnden skulle tas fram är fortfarande inte framtagna, då majoriteten inte lyckats lösa knäckfrågor som bland annat nivån på

överskottskravet på fastighetsnämnden. Detta är ett misslyckande, då det behöver säkerställas att nämndens hyresintäkter täcker fastigheternas behov av löpande underhåll och upprustning samtidigt som kulturstöden och föreningsbidragen måste möta kultur- och föreningslivets behov av och möjlighet att hyra ändamålsenliga lokaler

Enligt Kommunkompassens kriterier har staden störst förbättringsmöjligheter när det gäller samspel mellan förtroendevalda och medborgare. Den här frågan behöver prioriteras och bakomliggande orsaker analyseras, men tills vidare konstateras att demokratifrågorna inte har prioriterats av nuvarande majoritet till skillnad från föregående rödgrönrosa majoritet. Därtill har majoritetens privatiseringspolitik minskat det demokratiskt styrda ägandet.

Staden har också en rejäl läxa att göra när det gäller digitalisering efter Skolplattformen och nedläggningen av projektet Modernisering av sociala system. Ödmjukheten bör därför bjuda att inte anse nämndmålet 3.2.4 *Stockholm är en smart och innovativ stad som tar vara på digitaliseringens möjligheter till effektiviseringar och högre kvalitet* som helt uppfyllt.

Vad gäller det personalpolitiska arbetet så har majoritetens budgetar under hela mandatperioden varit fattiga på nya attraktiva insatser och förmåner som kan göra att staden lättare lever upp till ambitionen att vara ett föredöme som arbetsgivare. Utifrån de förutsättningarna gör kontoret bra insatser inom kompetensförsörjning och ledarutveckling.

Slutligen konstaterar vi att staden har mycket kvar att göra när det gäller att få en jämställdhetsintegrerad verksamhet, då bara en enda nämnd nått dit enligt den uppföljningsmodell som har tagits fram. Vi delar helt uppfattningen att kön behöver arbetas med tillsammans med andra faktorer som exempelvis utbildningsnivå, hälsa, socioekonomisk bakgrund och ålder för att öka målpuffyllelsen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till och Vänsterpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

Verksamhetsberättelsen för kommunstyrelsen 2021 visar att pandemin har satt sina spår i stadens verksamheter. Vi ser nu under 2022 att smittspridningen ser ut att minska. Sverigedemokraterna har tidigare poängterat att höga och ökande utgifter inom specifika områden i den kommunala verksamheten måste ses över. Vikten av såväl ekonomiskt som socialt ansvar infattar även att stadens utgifter är i balans, vilket har ställts mot sin spets under pandemin. Stockholms stads möjligheter till fortsatt tillväxt kräver en inriktning mot ett mer sundare företagsklimat med fokus på goda möjligheter till etablering och incitament för att långsiktigt kunna verka i regionen.

Ersättarytrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Även 2021 har varit ett år som präglats av pandemin och det fortsatt ansträngda läget med medföljande anpassningar som staden fått göra utifrån restriktioner och hög smittspridning i samhället. Något som naturligtvis därför syns i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse med bokslutet för 2021. Stadens medarbetare har gjort ett fantastiskt arbete med att få verksamheterna att fungera trots påfrestningar och utmaningar.

Det andra pandemiåret har fortsatt satt fokus på välfärden betydelse, på segregationen, det ökade våldet och på de allra mest utsatta. I Stockholm finns det stora ekonomiska klyftor som i och med pandemin har fördjupats ytterligare. Vi ser att det är kvinnor, barn och människor i fattigdom som fått ta de värsta konsekvenserna av pandemin. Det är också de som drabbats hårdast av styrets politik under den senaste mandatperioden med skattesänkningar, privatiseringar och utförsäljningar. Klyftorna växer ytterligare med den blågröna bostadspolitiken som innebär fortsatta utförsäljningar och ombildningar framför hyresrätter med rimliga hyresnivåer. Barnfattigdomen har ökat under de senaste åren, vilket kunde konstateras av stadens Barnombudsmans rapport som behandlades tidigare under året.

Vi kan konstatera att verksamhetsberättelsen tydligt speglar det grönblå styrets borgerliga politik med nedskärningar i skolan, utförsäljningar av allmännyttan, uteblivna satsningar på det förebyggande arbetet och på kvinnors organisering. Ett år av fler ideologiskt motiverade försäljningar av en politisk majoritet som sedan maktskiftet haft som mål att privatisera så mycket de kan av välfärden till förmån för företagen - på bekostnad av stockholmarna.

Det eskalerade vapenvåldet har fortsatt även under hela 2021 och hälften av landets alla dödsskjutningar inträffade i Stockholm, där 24 personer har skjutits till döds. Men trots det ökade våldet röstade det grönblå styret nej till Feministiskt initiativs förslag om att införa Sluta skjut i Stockholm. Samtidigt som man fortsätter med satsningar på fler övervakningskameror. Vi tycker det är oroväckande att det enda förslag som presenteras mot våldet är fler kameror. För när politisk fokus läggs på kortsiktiga lösningar tappar man det viktiga förebyggande arbetet.

Unga utan gymnasieutbildning har det fortsatt svårt på arbetsmarknaden. I en tid av ökade skjutningar och våld bland unga är det alarmerande att majoriteten inte har högre ambitioner för att ge fler unga större möjligheter att komma ut i arbete eller studier.

Vi vet att Stockholm inte är en jämställd stad, tvärtom kan vi konstatera att jämställdhetsarbete i staden åsidosatts av det grönblå styret. Till detta ser vi hur pandemins konsekvenser drabbat kvinnors livsvillkor hårt. Långtidsarbetslösheten bland kvinnor har förstärkts under pandemin, utrikesfödda kvinnor är överrepresenterade i statistiken. Vi menar att egenförsörjning är en av de viktigaste faktorerna för att nå ekonomiskt jämställdhet. Med Feministiskt initiativs budget hade vi satsat på en fördjupad samordning och insatser för att undanröja psykisk och fysisk ohälsa som står i vägen för många kvinnors möjlighet till egenförsörjning.

Vi ser att pandemin både har synliggjort och fördjupat segregationen vilket har konstaterats i uppföljningen av delmålen för Agenda 2030. På flera håll ser vi tydligt konsekvenserna av majoritetens generella besparingspolitik. Staden måste ta ett större ansvar för att möta de behov som finns i Stockholm, och som i många fall har fördjupats till följd av pandemin. Vill man verkligen nå de grupper som står långt från arbetsmarknaden och ge fler stockholmare möjligheten till meningsfull sysselsättning och självförsörjning - så måste också arbetet intensifieras.

Under den rödgrönrosa mandatperioden drevs ett målinriktat arbete för att bygga fler bostäder med fokus på hyresrätter, en strategi som har övergivits av det blågröna styret och bostadsmål redovisas slentrianmässigt som uppfyllda trots verkligheten är motsatt. Vi kan också konstatera att kvinnors otrygghet i de offentliga rummen fortfarande är ett faktum, som inte tas på allvar.

Remissammanställning

Ärendet

Nämnderna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut. I kommunstyrelsens verksamhetsberättelse redovisas uppnådda resultat för helåret 2021 och en analys av verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser. Under året har fokus för arbetet legat på utveckling inom stadens viktigaste prioriteringar såsom trygghet och säkerhet, näringsliv, miljö och klimat samt kontroll över ekonomin.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 25 januari 2022.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunstyrelsens verksamhetsberättelse redovisas uppnådda resultat för helåret 2021 och en analys av verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser. Kommunstyrelsen har bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Merparten av målen bedöms vara uppfyllda för de delar som kommunstyrelsen har rådighet över och kan påverka. Som grund för bedömningen utgår stadsledningskontoret från uppfyllelse av nämndmål, utfall indikatorer samt arbetet kring aktiviteter och andra uppdrag under året.

Under året har fokus för stadsledningskontorets arbete legat på utveckling inom stadens viktigaste prioriteringar och att i dessa stärka samverkan inom och utom staden. Det gäller exempelvis trygghet och säkerhet, näringsliv, miljö och klimat samt kontroll över ekonomin.

Pandemihanteringen och arbetet med att bidra till stadens återhämtning och successiva återstart har fortgått. För stadsledningskontoret har pandemin krävt en fortsatt hög grad av omställning och flexibilitet.

Stadsledningskontoret redovisar, före resultatöverföringar, ett nettoöverskott på 58,7 mnkr jämfört med beslutad driftbudget.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen godkänner verksamhetsberättelse med bokslut 2021 för kommunstyrelsen i enlighet med bilaga 1–6 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, och att i samband med behandlingen av stadens verksamhetsberättelse och bokslut (årsredovisning) för 2021 får 58,9 mnkr för rotlars och partikansliers verksamhet överföras till 2022.

Stadsledningskontoret föreslår även att kommunstyrelsen beslutar att anmälan av GDPR årsrapporter för kommunstyrelsen respektive skönhetsrådet enligt bilaga 7–8 läggs till handlingarna, samt att stadsledningskontoret i verksamhetsberättelse 2022 för kommunstyrelsen redovisar hur råd och rekommendationer i rapporterna har omhändertagits.